

Tættari tilknýti gevur fyrirmyndir

Microstates '99 endar í dag, og nógv virksemi hevur verið í Norðurlandahúsinum hesar dagarnar. Fyrirpartin týsdagin segði Martin Paldam sína hugsan um stöðuna hjá smálondum í mun til størri lond

ORI SVEINUR TRÓNDARSON
MYNDIR: JENS KR. VANG

Tað er ikki bara sum at siga tað. Búskapur er eitt vilt »begreb« og uppfatanir eru nær sum einar og tað eru núskaðarfrøðingar.

Ógvuliga ymiskt er, hvat teir ymsu frøðingarnir leggja dent á, men felags fyri teir allar er, at teir hava ein ógvuliga stóran kunnsleika til tað teir tosa um, og tí fáa teir eisini ljóð fyri tí teir siga.

Hvussu tað so verður móttikið er so næstan líka ymiskt sum talið av áhoyrum.

Nógv fólk hevði leitað sær niðan í Norðurlandahúsið týsdagin at hoyra Martin Paldam siga sína hugsan um stöðuna hjá smálondum í mun til størri lond.

Martin Paldam er doktari við lærda háskúlan í Árhús, og hevur granskað nógv í viðurskiptum hjá smálondum, serliga Grønlandi og Føroyum.

Fyrilestur hjá Martini Paldam var byttur í trý høvuðsokir. Eitt var trupulleikarnir hjá smærri londum. Annað undirnevni var, hvør tað var lættari hjá politikarum at styra í smálondum enn stórum, og tað triðja var, eitt modell, sum viðgjörði hvat eitt land fær burtúr at taka tættari til-

knýti við onnur lond ella felagsskapir.

Dýrt í smálum samfeløgum

Í fyrsta partinum vísti Martin Paldam á, at ein ikki kann segja, at smálond hava tað trupult.

Ríkasta land í Evropa er Luxembourg, og hóast tað er størri enn Føroyar, so er tó framhaldandi talan um eitt lítið land. Hinvegin er Albania fátækasta land í Evropa, og tað er sum kunnugt eisini eitt lítið land.

Martin Paldam vísti á, at tað sum høvuðsregla er dýrtari at reka eitt lítið samfelag heldur enn eitt lítið. Fyri at fáa, sum mest burtúr, fíggarligu íløguni, skal verða eitt fólkagrundarlag, sum í hansara dømi var sett til 6.000.

Er talið lægri enn hetta, verður tað lutfalsliga óv dýrt at reka skúlan.

Her skal tó havast í huga, at talið 6.000 er sett upp eftir teimum roknitreytum, sum Paldam sjálvur hevur gjørt, og tað er ikki víst, at just hansara tal er tað rætta.

Annað dømi hann nevndi var úttanríkisáðstætan, og tað hon kostar.

Sammatt við fólkatalið, kostaðin og føroyska búskapin, so er ívasamt, um tað fíggarliga er skilagott, at gera hetta einsamallur.

Hollenska sjúkan og ójavn ár

Ein annar spurningur er ríkisveitingin - og ein møguleg oljuinntøka.

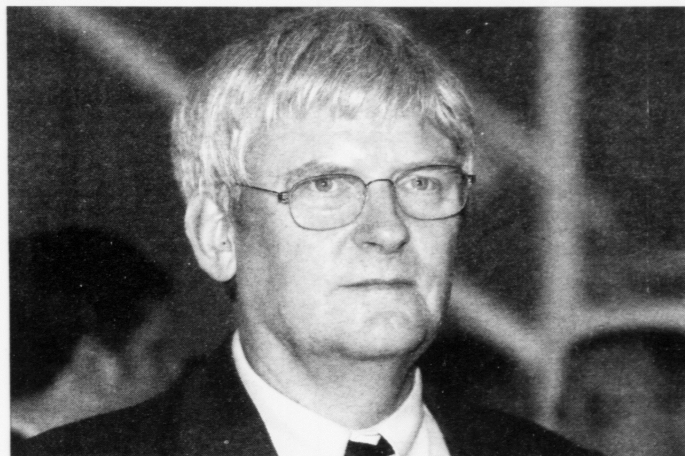
Tað hevur ofta verið havt á loftið, at ríkisveitingin avlagar føroyskan búskap, og tað eru mong, sum bera ótta fyri, at oljan fer at hava somu ávirkan.

Vandin fyri at ávísir partar av vinnuni dýrt kunnu keypa neyðuga fólk frá øðrum pørtum av vinnuni, kann hava ta ávirkan, at aðrar vinnur missa fótast.

Eisini hetta hevði Paldam fatur í, sum ein trupulleika hjá smálondum fram um størri lond.

Martin Paldam kom eisini inn á spurningin um samstarv millum lond. Hann hevði eina teorii á loftið, har hann tosaði um, hvør fekk fyrirmyndir við samstarvi, tá talan var um samstarv millum smálond og eitt størri lond, og tók Føroyar og Grønland sum dømi.

Tankin um, at Danmark hevur ikki brúk fyri okkum á sama hátt, sum vit hava brúk fyri Danmark var frammi, tá tosað var um, at vit fingur størri gleðina av at samstarva við Danmark, eins og Danmark hevur gleði av at samstarva við ES, um enn tað er á øðrum økjum.

Martin Paldam heldur at tað er fyrirmyndir hjá smálondum at samstarva við størri lond, ella felagsskapir, heldur enn at arbeiða »í sjálvdrátti«

NOA[®]

NOA

NÝTT FRÁ NOA-NOA

29

í kjólum, niðurdeilum, blusum, buksum, toppum, turrikløðum, jakkum og nýggjum sniðum í taskum.

CANVAS-TASKUR í 2 std.
í nýggjum litum: Hvítar - reyðar - svartar

NB: HÓSDAGIN OPIÐ TIL KL. 19.00

Heilt fitt av fólki hevur verið til fyrilestrarar í Norðurlandahúsinum hesar dagarnar ráðstevnan hevur verið

í Tróndargøtu
tlf. 318200